„Nowa Reforma" wychodzi dwa razy dziennie.

PRENUMERATA WYNOSI:	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
w Krakowie	102 K — h	51 K — h	25 K 50 h	8 K 50 h
z odnoszeniem do domu	120 „ — „	60 „ — „	30 „ — „	10 „ — „
w Polsce:				
z jednoraz. przes. pocz.	120 „ — „	60 „ — „	30 „ — „	10 „ — „
z dwuraz.	132 „ — „	66 „ — „	33 „ — „	11 „ — „
w państwie niemieckiem	132 „ — „	66 „ — „	33 „ — „	11 „ — „
w innych państwach	144 „ — „	72 „ — „	36 „ — „	12 „ — „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do Administracyi „Nowej Reformy" w Krakowie. — Nr. rach. pocz. Kasy oszczędności 857.484.

Redakcya: ul. Jagiellońska 10. Administracya: ul. św. Anny 3. — Telefon Redakcyi 41, Administracyi 241, dla rozmów zamiejscowych 1572. — Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca

We Lwowie sprzedaż numerów po 20 halerzy: w Biurze dzienników S. Sokołowskiego ulica Trzeciego Maja l. 5 i w Biurze Plohna, ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 20 halerzy.

NOWA REFORMA

WYDANIE POPOŁUDNIOWE

Prenumeratę przyjmują:

zamiejscowę: Administracya „Nowej Reformy" i wszystkie urzędy pocztowe; miejscową Administracya „Nowej Reformy". — Główna trafika w Rynku. — Agencya J. Hopcasa A. Salomonowej, ul. Szczepańska 9. — Biuro dzienników M. Hupcyca, ul. Jagiellońska 7. — Trafika w Sukiennicach.

Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: we Lwowie: Biura dzienników A. Buchstab, ulica Karola Ludwika l. 21; — S. Sokołowski, ulica Trzeciego Maja l. 5 W Jarosławiu: J. Soszyńska. — W Tarnowie: M. Rockach. — W Wiedniu: Herman Goldschmied (sprzedaż oddzielnych numerów), I., Wollzeile 6; — M. Dukes Nachf.; Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu); — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze); — H. Schalek (Wollzeile). — w Paryżu Société Mutuele de Publicité, A. Lorette, directeur, Rue Rougemont 14.

Załączniki do „Nowej Reformy" (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia itp.) przyjmuje się po cenią 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów

O czynną pomoc Rumunii.

Warszawa, 19 marca. (PAT). Wobec grozy położenia Lwowa, a także wiadomości o wkroczeniu wojsk zaprzyjaźnionych państwa rumuńskiego do pogranicznego miasta Śniatyna, wpłynęła z inicyatywy byłego posła Wielowieyskiego petycya w sprawie Pokucia na ręce arcybiskupa Teodorowicza, oraz posła Serwatowskiego, z żądaniem powzięcia przez Sejm uchwały, wzywającej rząd republiki do podjęcia kroków u miarodajnych czynników koalicyi, celem udzielenia Rumunii urzędowego mandatu przeprowadzenia pokojowej okupacyi Galicyi wschodniej, której najrychlejsze przyłączenie do Polski leży najwyraźniej w interesie Rumunii, dążącej do bezpośredniego sąsiedztwa z Polską i dostępu do Bałtyku i gotowej także wraz z Polską do objęcia egzekutywy decyzyi kongresu pokojowego na całym wschodzie Europy.

Korzystne widoki dla Polski.

Paryż, 19 marca. (PAT). »L'Echo de Paris« w dłuższym artykule dowodzi praw Polski do linii kolejowej Bogumin—Cieszyn—Koszyce, odnosząc, że sprawa międzynarodowa i wspólny interes ententy wymagają, aby Śląsk Cieszyński, z wyjątkiem części etnograficznej czeskiej, należał do Polski. Prócz urzędowej statystyki Księstwa Cieszyńskiego, dziennik ten podaje statystykę powiatu raciborskiego, korzystną dla Polaków. »Victoire« ogłasza artykuł, w którym Gustaw Herve żąda dla Polski Górnego Śląska, Poznańskiego i Prus Zachodnich wraz z Gdańskiem, razem o 8 milionach ludności, dalej polskiej części Prus Wschodnich. Niemiecka część Prus wschodnich powinna utworzyć niezawisłe państwo z prawem badania w przyszłości inkorporacyi do Polski. Prusy straciłyby w ten sposób 8 milionów ludności.

Dwa miliardy deficytu.

Warszawa, 19 marca. Onegdajsze posiedzenie Rady ministrów poświęcono było w całości rozpatrywaniu preliminarza budżetowego na okres od 1 stycznia do 1 lipca br., o którym wspominał na jednem z ostatnich posiedzeń Sejmu minister skarbu p. Englich. W cyfrach ogólnych dochody państwa polskiego określono za pierwsze półrocze br. sumą 500 milionów marek, zaś wydatki 2 i pół miliarda marek.

Niedobór tedy wyniesie za półrocze 2 miliardy. Będzie on większy od przedłożonego w Sejmie przez ministra skarbu wskutek wydatków, związanych z pobo.em do armii. Na posiedzeniu wczorajszem rady ministrów obecny był p. Englich.

Przeciw przesileniom.

Warszawa, 19 marca. Kilka dzienników występuje przeciw szkodliwemu w obecnej chwili wywoływaniu przesileń ze względów partyjnych.

»Kuryer Poranny« zamieszcza następującą notatkę:

»Upoważnieni jesteśmy do oświadczenia, iż wiadomość, jakoby minister skarbu p. Englich podał się do dymisyi, jest przedwczesna.

Gdańsk przejęty przez Francuzów.

Warszawa, 19 marca. Wczorajsze dzienniki zamieściły następującą informacyę P. B. K.:

Dowiadujemy się z wiarygodnego źródła, że rządy z rąk władz municypalnych i portowych w Gdańsku ma przejąć tymczasowo, aż do przyjazdu armii gen. Hallera, pułk. francuski Marechal. Pułkownik Marechal bawił przed paroma dniami w Warszawie wraz z kilkoma oficerami zachodniej armii polskiej, kierując się właśnie do Gdańsk, celem poczynienia potrzebnych przygotowań na przybycie armii gen. Hallera.

Niemcy [illegible] kwestyi polskiej.

Wiedeń, 19 marca. (PAT). »Neue Fr. Presse« donosi z Berlina: »Politisch Parlamentarische Nachrichten« dowiadują się, że na wczorajszem posiedzeniu gabinetu powzięto decydujące uchwały w ważnych sprawach, pozostających w związku z kwestyą polską. Określono przytem, o jakich granic rząd państwowy może pójść w ustępstwach. Należy oczekiwać, że niebawem będzie coś bliższego o tem podane do wiadomości.

Demonstracye bezrobotnych.

Warszawa, 19 marca (PAT). Wczoraj po południu w kilku punktach miasta zebrały się grupy bezrobotnych z zamiarem udania się do Sejmu. Największa grupa demonstrantów zebrała się na Nowym Świecie, gdzie tłum mimo wezwania policyi nie chciał się rozejść. Policya dała kilka strzałów w powietrze. Również ze strony demonstrantów padły strzały. Nikt nie został zraniony. Po tem zajściu tłum rozprószył się po bocznych ulicach.

Strajk służby folwarcznej.

Warszawa, 19 marca. Jak zakomunikował na wczorajszem posiedzeniu zjazdu delegatów związków zawodowych robotników rolnych, poseł do Sejmu Malinowski, rozpoczyna się w Lubelskiem strajk służby folwarcznej.

Aresztowanie Ukraińców.

Warszawa, 19 marca. Prócz pochwyconego w swoim czasie w Brześciu Litewskim — jak donosi P. B. k. — komisarza ukraińskiego na Chełmszczyznę Al. Skoropysa, oraz parocha Mykitę Mychajło, aresztowano jeszcze 33 innych dostojników ukraińskich. Po przetrzymaniu internowanych w ciągu kilku dni w barakach na Powązkach, odprawiono ich do obozu w Szczypiórnie. W Kaliszu znaleziono przy nich znaczne sumy pieniędzy, oraz większą liczbę listów. Naczelnik ukraińskiej policyi śledczej, Małych, leży w szpitalu. W Szczypiórnie prócz wymienionych znajduje się znaczny oddział milicyi ukraińskiej. Siczowniey ukraińscy, przyłapani w Kobryniu wraz ze swoim sztabem i atamanem Bohdanem Pałaszczukiem, trzymani są w Modlinie.

Aprowizacya dla Lwowa.

Warszawa, 19 marca. Konferencya posłów wschodnio-galicyjskich pod przewodnictwem posła Serwatowskiego rozpatrywała na posiedzeniu wczorajszem sprawę aprowizacyi Lwowa i przygotowania, poczynione przez ministeryum aprowizacyi, aby z chwilą otwarcia komunikacyi ze Lwowem zapewnić miastu natychmiastowy dowóz żywności.

Amer. Czerwony Krzyż dla Polski.

Warszawa, 19 marca. (PAT). Wczoraj po południu zgłosiła sie do prezydenta ministrów, Paderewskiego, przebywająca w Warszawie misya amerykańskiego »Czerwonego Krzyża«. Podczas długiej konferencyi ustalono, jakie ilości środków opatrunkowych i leczniczych są niezbędnie potrzebne dla armii polskiej. Prezydent ministrów otrzymał zapewnienie, że środki te będą w czasie najbliższym dostarczone.

Stemplowanie banknotów.

Warszawa, 19 marca. (PAT). Na posiedzeniu komisyi skarbowo-budżetowej pod przewodnictwem posła Głąbińskiego, na którem obecny był także minister skarbu, Englich, zakończono ogólną dyskusyę nad projektem ustawy w sprawie stemplowania banknotów. Szczegółowa dyskusya odbędzie się na posiedzeniu dzisiejszem.

† Rotmistrz Dziewanowski.

Warszawa, 19 marca. (PAT). Pod Gródkiem Jagiellońskim poległ śmiercią walecznych rotmistrz I. pułku ułanów krechowieckich, ś. p. Michał Dziewanowski, prawnuk bohatera z pod Sommosiery. W szeregu bitew ś. p. Dziewanowski zdobył sobie odznaczenia wojskowe za męstwo osobiste, niezwykłą przytomnością umysłu. Brał udział w pamiętnej szarży pod Krechowcami.

Memoryał francuski o Polsce.

Berlin, 19 marca. »Deutsche Allgemeine Zeitung« (dawniej »Norddeutsche Allg. Ztg.«) donosi, że otrzymała dzięki »szczęśliwemu przypadkowi« memoryał, który ma datę 23 grudnia 1918 r. i przedłożony został francuskiemu ministerstwu spraw zagranicznych przez p. Ernesta Denisa, referenta komisyi polskiej, przydzielonej do wymienionego ministerstwa.

Memoryał ów domagał się przyłączenia do Polski prawie całej »prowincyi« poznańskiej, całej rejencyi opolskiej z dwoma powiatami rej. wrocławskiej, Prus Zachodnich, tudzież części Prus wschodnich.

»Deutsche Allg. Ztg.«, a za nią inne dzienniki niemieckie gwałtownie protestują przeciwko temu, aczkolwiek koalicya nie czyni nic ponad sprawiedliwą miarę, przyznając nawet Polsce mniej, niż jej się właściwie należy.

Curzon o Polsce i Czechach.

Paryż, 19 marca. Komisya dla spraw czesko-słowackich ukończyła w dniu 14 b. m. redakcyę swoich sprawozdań.

Lord Curzon podniósł w swojem przemówieniu, że Czesi powinni się oprzeć o silną Polskę i nie być obojętnymi wobec usiłowań, ażeby ją osłabić. Jeżeli Polacy będą umiarkowanymi, jeżeli będą szukać nawiązania stosunków z sąsiednimi narodami, to unikną niebezpieczeństwa, grożącego im nad granicą. (Telegram ten brzmi zagadkowo. Z jakimi sąsiadami mają Polacy nawiązać stosunki, jeżeli Niemcy, Czesi, Ukraińcy i bolszewicy niosą pożogę wojny w granice Polski- Pozostają tylko Rumuni, z którymi Polska utrzymuje dobre stosunki. Uw. Red.).

Najwyższa Rada wojenna radzi.

Paryż, 19 marca (PAT). Telegram agencyi Havasa. Pod przewodnictwem Clemenceau odbyła posiedzenie najwyższa rada wojenna. W posiedzeniu tem wziął udział marszałek Foch oraz rzeczoznawcy wojskowi żeglugi morskiej i powietrznej. Rada zajmowała się sprawozdaniem o warunkach militarnych morskich i powietrznych, jakie należałoby nałożyć Niemcom. W komisyi odczytano następnie sprawozdanie dotyczące ustalenia zachodnich granic Polski. Pozatem ma być wzięte pod obrady sprawozdanie przybyłej ze Lwowa misyi międzysojuszniczej, złożonej z generała Berthelemyego, Cartona de Viard i profesora Lorda.

»Temps« pisze, że rada ma się zastanowić nad tem, czy nie byłoby wskazanem ustanowić dla Niemiec jednym aktem dyplomatycznym statutu wojskowego, politycznego i terytoryalnego. Akt ten obejmowałby także umowę o lidze narodów. Gdyby projekt ten się utrzymał, natenczas rada naczelna po ustaleniu warunków zabezpieczających rozbrojenie wroga, poświęciłaby następnie posiedzenie ustaleniu przyszłych granic Niemiec i wezwałaby pełnomocników niemieckich do Wersalu do podpisania pokoju preliminarnego.

Sukcesy Wilsona.

Budapeszt, 19 marca. (PAT). Węgierskie biuro korespondencyjne podaje w depeszy iskrowej informacyę »New York Woordel«, opiewającą, że Wilson odniósł szereg wielkich zwycięstw w Paryżu. Przedewszystkiem zgodnie z jego życzeniem postanowienia o Związku narodów włączone będą do traktatu pokojowego. Powtóre zaniechaną będzie myśl zatopienia okrętów wojennych niemieckich. Po wojnie, zgodnie z życzeniem Wilsona, nastanie całkowita wolność gospodarcza z wykluczeniem wszelkiego planowego bojkotu Niemiec. Ta sama informacya podaje, że kwestya granic Polski rozpatrywaną była na poniedziałkowem posiedzeniu, lecz ostateczna decyzya nie zapadła. Na posiedzeniu tem przyjęto tylko warunki wojskowego rozbrojenia Niemiec na lądzie, morzu i w powietrzu.

Złagodzenie warunków dla Niemiec.

Wiedeń, 19 marca (PAT). »N. W. Tagblatt« donosi z Bazylei:

Według informacyi paryskiego korespondenta dziennika »Manchester Guardian« Wilson zdołał nakłonić rząd francuski do zmiany stanowiska w sprawie warunków pokojowych, jakie mają być podyktowane Niemcom. Francya porzuciła myśl utworzenia republiki nadreńskiej jako państwa buforowego i rezygnuje ze sprzeciwu, podniesionego przeciw przyłączeniu niemieckiej Austryi do Niemiec. Co dotyczy kopalni węgla w zagłębiu nad rzeką Saarą, to Francya zamierza je tylko zatrzymać przez szereg lat w formie odszkodowania, lecz nie ma to być aneksya.

Niemcy obwiniają Polaków.

Berlin, 19 marca (PAT). »Lokal-Anzeiger« donosi: Na posiedzeniu komisyi rozejmowej w Spaa generał Hammerstein stwierdził, że ententa nie załatwiła protestu niemieckiego przeciw atakom Polaków w Poznańskiem po zawarciu zawieszenia broni, jakkolwiek Niemcy od dnia 8 marca kilkakrotnie prosili przedstawicieli ententy o zapobieżenie dalszym krokom nieprzyjacielskim. Przewodniczący komisyi francuskiej generał Noudant odpowiedział, że sprawa polska jest dość zawiła. Z jednej strony Niemcy utrzymują, że Polacy nie dotrzymali postanowień układu, z drugiej zaś strony Polacy zarzucają to samo Niemcom. Trudno przeszkodzić utarczkom z rabusiami i plądrującymi.

W sprawie polskiej prosił generał Hammerstein generała Noudanta, aby kazał stwierdzić kiedy i gdzie miał miejsce atak niemiecki. Władze niemieckie przeczą, jakoby wojska niemieckie miały dokonać jakiegokolwiek ataku.

Akt oskarżenia armii niemieckiej.

Paryż, 19 marca (PAT). Radiotelegram stacyi krakowskiej.

Komisya odpowiedzialności przyjęła większością głosów zasadę odpowiedzialności prawnej winnych. Oto 30 głównych punktów oskarżenia przeciwko armii niemieckiej:

1) Rzezie ludności cywilnej; 2) Skazywanie na śmierć zakładników; 3) Torturowanie osób cywilnych; 4) Zagładzanie osób cywilnych; 5) Uprowadzanie osób cywilnych; 6) Uwiedzenie młodych dziewcząt w celu zmuszania do nierządu; 7) Deportacya osób cywilnych; 8) Internowanie cywilnych w warunkach wprost dzikich; 9) Zmuszanie cywilnych do wykonywania robót, pozostających w związku z działaniami wojskowemi; 10) Nadużycie władzy podczas okupacyi wojskowej; 11) Przymusowe zaciąganie do służby wojskowej mieszkańców w krajach okupowanych; 12) Grabieże; 13) Konfiskaty własności prywatnych; 14) Kontrybucye i rekwizycye olbrzymie i nielegalne; 15) Obniżenie wartości pieniędzy papierowych i nielegalna emisya pieniędzy; 16) Nakładanie zbiorowych kar; 17) Zburzenie i zniszczenie własności prywatnej; 18) Bombardowanie miast otwartych; 19) Niszczenie niezliczonych pomników sztuki, budynków kościelnych, zakładów wychowawczych, dobroczynności itd.; 20) Niszczenie okrętów handlowych i statków pasażerskich bez ostrzeżenia; 21) Niszczenie łodzi rybackich i konwojów żywnościowych; 22) Bombardowanie szpitali; 23) Atakowanie i niszczenie okrętów szpitalnych; 24) Naruszenie układów konwencyi genewskiej; 25) Używanie gazów eterycznych i duszących; 26) Używanie kul eksplodujących; 27) Bezwzględne rozporządzenie nieoszczędzania nikogo; 28) Złe traktowanie jeńców wojennych; 29) Oszukańcze nadużywanie białych chorągwi; 30) Zatruwanie studzień.

W sprawie rzezi osób cywilnych, zarządzonej przez komisyę niemiecką, specyalnie w tym celu fungującą w Belgii, stwierdzono, że w czasie od 12 do 21 sierpnia 1914 w Selles wyrżnięto 300 mieszkańców, 22 sierpnia 1914 r. rozstrzelano 450 ludzi przed kościołem w Tamines. 22 sierpnia 1914 rozstrzelano 200 przeszło osób w Liège. W sierpniu oprócz tego zostało zmasakrowanych 606 osób. We Francyi w r. 1914 zabrali Niemcy w Ney (Oise) dyrektora cukrowni, jego rodzinę i cały personal fabryczny i użyli ich jako tarczę przeciwko kanonadzie, która trwała 3 godziny. W ten sposób użyli 20 i 24 lutego 1915 w Baboeur (Oise) 200 sparaliżowanych starców, których potem porzucili, a z których około 40 zginęło.

Stanowisko Watykanu.

Berlin, 19 marca. »Lokal-Anzeiger« donosi z Lugano:

»Osservatore Romano«, organ Watykanu, donosi: Kwestya rzymska nie przestała istnieć, przeciwnie, będzie istnieć tak długo, dopóki Watykan znajdować się będzie w nienaruszalnych stosunkach. Watykan domaga się niezawisłości od rządu włoskiego.

»Osservatore« zaprzecza wiadomości, że papież żądał przyznania mu udziału w obradach kongresu. Watykan postanowił nie brać udziału w kongresie, który stronie zwyciężonej ma podyktować pokój.

Kanał Kiloński w rękach niemieckich.

Paryż, 19 marca. (PAT). Radiotelegram stacyi krakowskiej.

Komisya mostów przyjęła i określiła w sobotę warunki, jakie się mają odnosić do kanału kilońskiego. Miała ona powziąć następujące decyzye: Kanał kiloński pozostaje własnością Niemiec. Objekty wojskowe wszelkiego rodzaju zostaną zniszczone. Kanał będzie otwarty dla żeglugi wojskowej i handlowej wszystkich krajów.

Beseler broni się.

Wiedeń, 19 marca. (PAT). »Neues Wiener Journal« donosi z Berlina: Adwokat generała Beselera ogłasza w pismach, że wobec ataków, zwróconych przeciw generałowi Beselerowi z powodu jego zachowania się w czasie przewrotu wdrożone zostały dochodzenia sądowe. Między innemi zarzucały Beselerowi dzienniki niemieckie, że w czasie przewrotu uciekł, pozostawiając swych ludzi.

Jugosłowianie przeciw Czechom.

Zagrzeb, 19 marca (Tel. pryw.) Pod tytułem »Nieprzyjemna niespodzianka« przynosi jedno z pism tutejszych następujące sprawozdanie z Genewy: Wśród Słowian południowych, przebywających w Paryżu, wywołało ogromne zdumienie obecne postępowanie odpowiedzialnych polityków czeskich wobec Słowian południowych. Wbrew dotychczasowym ślubom, występują wybitni politycy czescy obecnie wrogo przeciw Jugosławii. Prezydent dr Kramarz potwierdził w Paryżu, że w państwie czeskiem panują stosunki zupełnie normalne, natomiast w Jugosławii panuje zupełny zamęt. Jest to woda na młyn Włochów. Włosi bowiem również operują podobnemi kłamstwami, że Jugosławia znajduje się w stanie całkowitej anarchii. Inny polityk czeski oświadczył, że Jugosławia nie może zaliczać się do państw kulturalnych. Ta niewdzięczność Czechów, którzy wyzyskiwali przez całą wojnę Słowian południowych, wywołać musi oburzenie.

Sukcesy bolszewików.

Wiedeń, 19 marca (Telef.) Telegr. Comp. donosi z Paryża: Rokowania o uregulowanie sprawy rosyjskiej rozbiły się głównie z powodu postępów Rosyan na frontach. Rosyanie mianowicie urośli w pychę. Obecnie walczą skutecznie przeciw kozakom dońskim w odległości 140 kilometrów od Rustowa, zajęli już Cherson i Mikołajew. W Odesie wybuchł bunt bolszewików. Rząd antibolszewicki Petlury uciekł.

Pochód przeciw bolszewikom.

Libawa, 19 marca. Prasa łotewska donosi: Koncentryczny pochód przeciwko Mitawie odbywa się dalej. Wojska przeszły na drugą stronę kolei Windawa—Mitawa. Wojskom bolszewickim w Kurlandyi północnej grozi odcięcie odwrotu. Wśród bolszewików w Rydze i Mitawie panuje popłoch.

Misya dyplomatyczna w Wiedniu.

Wiedeń, 19 marca (PAT). Biuro koresp. donosi z Paryża: Do Wiednia ma być wysłana misya dyplomatyczna, która będzie czuwała nad interesami gospodarczymi Francyi na obszarach byłej monarchii austro-węgierskiej.

Konfiskata majątków b. arcyksiążąt.

Wiedeń, 19 marca (PAT). Biuro koresp. donosi z Budapesztu:

Węgierska rada ministrów uchwaliła objąć prowizorycznie w zarząd państwa posiadłości arcyksiążąt i innych książąt, bawiących poza granicą. Są to dobra arcyksięcia Fryderyka, rodziny królewskiej bawarskiej, książąt Parma Toskany i Koburga, jakoteż posiadłości rodzin książęcych Windischgraetz i Hohenlohe.

Niemcy zapłacą za żywność złotem.

Berlin, 19 marca. (PAT). »Lokalanzeiger« donosi z Hagi: O warunkach, przyjętych przez Niemców w Brukseli, donoszą, że ustalono, iż Niemcy posiadają jeszcze złota za dwa miliardy 200 milionów marek. Uchwalono, że kwota ta ma być w całości, albo w części wydaną belgijskiemu bankowi narodowemu w Brukseli na pokrycie dowozu żywności do Niemiec.

Sprawa kopalń cieszyńskich.

Praga, 19 marca. Dr Osusky, poseł republiki czesko-słowackiej w Londynie, przybywszy do Pragi, oświadczył wobec jednego z redaktorów »Narodnich Listów«, że, czytając dzienniki czeskie, odniósł wrażenie, jakoby Czesi obawiali się, że ich koalicya opuści. Obawa ta jest nieuzasadniona. Koalicya — mówił dr Osusky — poważa nas i podziwia naszą działalność.

W sprawie Cieszyna oświadczył dr Osusky: Nie potrzebujemy niczego się obawiać. Położyliśmy karty na stole, oświadczając: »Rozstrzygajcie!« — Jesteśmy bowiem przekonani, że rozstrzygnięcie nie może zapaść przeciwko nam. (Informacya ta jest sprzeczna z informacyą dra Benesza, wedle której najważniejsze kopalnie na Śląsku Cieszyńskim mają przypaść Polsce. Uw. Red.).

Zgromadzenie socyalistów czeskich.

Praga, 19 marca (Telef.) Wczoraj wieczorem odbyło się tu wielkie zgromadzenie socyal-demokracyi. Wszyscy mowcy przemawiali w tonie nader radykalnym. Pierwszy mowca, redaktor Stivin, oświadczył: Dnia 28 października odniosła zwycięstwo rewolucya polityczna, obecnie nastąpić musi przewrót społeczny. Żądamy usunięcia obecnego stanu, usunięcia machinacyj sfer szowinistycznych, radykalizacyi i socyalizacyi. Wszystkie wiadomości z Rosyi, o stosunkach tam panujących, są wyssane z palca. Rząd bolszewicki w Rosyi posiada obecnie stanowisko silniejsze, niż kiedykolwiek wcześniej. Żądamy utworzenia rządu czysto socyalistycznego, nie chcemy rządu koalicyjnego. Obecne stosunki w Czechach podobne są do stosunków w Rosyi, jakie w niej panowały w czasie rządów koalicyi: Kramarz — to Milukow, Klofacz — to Kierenski, Svehla — to Lwow.

Nie chcemy panowania militaryzmu, tem bardziej, że militaryzm czeski wznawia obecnie praktyki dawnej Austryi. Min. Svehla posługuje się żandarmami, utrzymuje szpiegów i konfidentów. Podać chcemy dłoń proletaryatowi niemieckiemu i proletaryatowi wszystkich narodów.

Uwięzienie bolszewika Muny.

Praga, 19 marca (Telef.) Dziś uwięzili czescy legioniści ponownie komunistę Munę.

Pobór czeski na Węgrzech.

Wiedeń, 19 marca. (PAT). »Neue Fr. Presse« donosi, że Czesi zarządzili w obsadzonych przez się częściach Węgier pobór wojskowy ludzi od lat 21 do 27. Skutkiem tego uciekają masowo ludzie z górnych Węgier, szczególnie kolejarze.

Spór czesko-polski w oświetleniu francuskiem.

Zaczepne i zaborcze metody Czechów, szczególnie na Śląsku Cieszyńskim, nie wywarły korzystnego dla nich wrażenia w prasie zagranicznej. I tak np. paryski dziennik »La Victoire« pisał w artykule wstępnym, poświęconym tej sprawie między innemi, co następuje:

»Obszar tej prowincyi jest bardzo niewielki: 230 tysięcy hektarów, tyle, ile wynosi połowa małego departamentu we Francyi. Liczy on jednak 435 tysięcy mieszkańców i jest bardzo zasobny w węgiel, ponieważ kopalnie Karwiny dają rocznie 7 milionów ton. Według zdania geologów, pokłady węgla wynoszą 30 miliardów ton węgla, czyli tyle, ile ma cała Francya. Wobec tego trudno się dziwić, że zatarg polsko-czeski z powodu Cieszyna przybrał poważne rozmiary«. Dalej dziennik przytacza argumenty czeskie, szczególnie powoływanie się na to, że historyczny Śląsk jest prowincyą korony czeskiej. »Victoire« pisze dalej:

»Polacy odpowiadają: Historycznie biorąc, myśmy odstąpili Śląsk Czechom w roku 1339. A zatem był on polski, zanim stał się czeskim. Jak Górny Śląsk, tak i Księstwo Cieszyńskie zachowały swój polski charakter. Obecnie na 450 tysięcy [illegible] 235 tysięcy Polaków, a 120 tysięcy Czechów i 75 tysięcy Niemców«. Przytoczywszy jeszcze dalsze argumenty polskie »Victoire« dodaje od siebie: »Od Karwiny do Bogumina większość jest bezsprzecznie polska i Polska ma wszelkie prawa do tego okręgu węglowego. Tak się przedstawia rzecz. Czy jest niemożliwa do rozwiązania? —

Bynajmniej. Musi dojść do przyjacielskiego porozumienia pomiędzy Czechami a Polakami. — Węzły przyjaźni i interesów pomiędzy temi dwoma narodami są zbyt liczne, by zatarg nie dał się usunąć«.

Włoski dziennik »Avvenire d'Italia« w tej samej sprawie pisał:

»Habsburgowie nazywali Śląsk jedną z najpiękniejszych pereł swej korony. Obecnie Czesi otwarcie oświadczają, że potrzeba im tej dzielnicy do rozwoju ich przemysłu, a węzła kolejowego w Boguminie z powodu jego znaczenia handlowego, oraz jego wagi dla komunikacyi ze Słowaczyzną. Tak powiadają Czesi, Polacy — właśnie dlatego, że Śląsk Cieszyński jest pierwszorzędnem zagłębiem węglowem, właśnie dlatego, że kolej Bogumińska jest niesłychanie ważną, mieliby, wbrew zasadom Wilsona i woli braci swych śląskich, odstąpić wszystko Czechom i podporządkować im w ten sposób własny przemysł i handel?«.

KRONIKA.

Kraków, 19 marca.

Dziś święci Kraków, a z nim cała Polska po raz pierwszy dzień imienin swego Naczelnika państwa. Uroczystość w naszem mieście rozpoczęła msza polowa, odprawiona z ołtarza Dowództwa gen. okręgu na Wawelu. Olbrzymi arkadowy dziedziniec królewskiego zamku zapełnił się po brzegi tłumem publiczności, przybyłej po raz pierwszy w imponującej liczbie na uroczystość, będącą wyrazem hołdu dla symbolu państwa. Zgoła inny nastrój panował dziś wśród zebranych tłumów, patrzących na to nasze polskie wojsko, jak w karnym ordynku ustawiło się wokół swego dowódcy generała Gologórskiego, otoczonego generalicyą, korpusem oficerskim i weteranami z 63 roku, przed ołtarzem, ozdobionym chorągwiami polskiemi. Mszę św. odprawił ks. Henryk Gryński, superior polowy. Garnizon krakowski reprezentowały deputacye pułków stacyonowanych w Krakowie, mianowicie 13 p. piechoty, 1 pułku strzelców, 2 i 8 pułku ułanów oraz szkoła podchorążych.

Z przedstawicieli władz cywilnych przybył generalny delegat dr Gałecki, prezydyum miasta, naczelnicy władz i urzędów, oraz reprezentanci zrzeszeń kulturalnych. Po mszy, podczas której przygrywała muzyka 13 p. p. odbyła się pod stokami Wawelu defilada oddziałów wojskowych przed gen. Gologórskim, otoczonym generalicyą i korpusem oficerskim oraz cywilnymi dygnitarzami. Defilada wypadła nader sprawnie, wykazując dzielną postawę wojsk.

POSIEDZENIE RADY MIEJSKIEJ. W sobotę odbędzie się o godzinie 12 nadzwyczajne posiedzenie Rady miejskiej dla uchwalenia rezolucyi do rządu oraz do polskiej komisyi koalicyjnej w sprawie przyznania Polsce Śląska Cieszyńskiego, Spiszu i Orawy.

BUDOWA MNIEJSZYCH MIESZKAŃ. Wczoraj odbyło się posiedzenie Zarządu m. Towarzystwa budowy mniejszych mieszkań pod przewodnictwem prezesa Maywalta. Uchwalono rozesłać odezwy do wszystkich instytucyi ekonomicznych, społecznych itp. dla zyskania nowych członków. Uchwalono także zwołać w najbliższym czasie konferencyę dyrektorów banków dla sfinansowania akcyi Towarzystwa oraz ogólne zgromadzenie propagacyjne.

Następnie zatwierdzono opracowane przez radcę bud. Rzynkowskiego plany dla 7 domów czynszowych na gruntach [illegible] i uchwalono wezwać przedsiębiorców budowlanych do wnoszenia ofert. Co do planów na drewniane domki parterowe na Półwsiu Zwierzynieckiem, uchwalono wezwać biuro techniczne Towarzystwa o opracowanie alternatywnego planu budowy tych domków grupami po kilka jako parterowych z drzewa, albo jednopiętrowych z pustaków betonowych, zabudowanych zwarto.

MIEJSKIE TOW. BUDOWY MNIEJSZYCH MIESZKAŃ W KRAKOWIE ogłasza następującą odezwę: Sprawa mieszkaniowa z każdym dniem się zaognia. Tysiące rodzin żyje w mieszkaniach ciasnych i niehygienicznych, tysiące uchodźców i ogromna ilość urzędników przeniesionych do Krakowa, nie może znaleźć dachu nad głową; wiele osób wobec wysokich czynszów, których nie są w możności płacić, żyje pod grozą wyrzucenia. Rzesze robotników i rzemieślników budowlanych są bez pracy i chleba. Staje przed nami widmo najskrajniejszej nędzy mieszkaniowej. Miejskie Towarzystwo budowy mniejszych mieszkań, stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką, rozpoczyna w najbliższej przyszłości budowę mniejszych mieszkań. Działalność jednak [illegible] budowy i materyałów wymaga znaczniejszych, niż po inne czasy zasobów pieniężnych. Dlatego Towarzystwo zwraca się z gorącem wezwaniem do najszerszych warstw społeczeństwa polskiego, do wszystkich instytucyi i towarzystw, którym dobro ogółu leży na sercu, aby przystąpiły do Towarzystwa. W ten sposób z drobnych wkładek powstanie wielkie dzieło. Udział wynosi 20 K, wpisowe 2 K. Liczba udziałów nie jest ograniczona. Wpłaty przyjmuje Kasa miejska. — Imieniem Zarządu: Przewodniczący: Inż. Zygmunt Maywalt; zastępca przewodniczącego: dr Rudolf Fruehling. Imieniem Rady nadzorczej: Przewodniczący: ks. Jan Kanty Federowicz; zastępca przewodniczącego: ks. Józef Caputa.

ZE SPRAW UNIWERSYTECKICH. Naczelna Rada Ludowa w Poznaniu zamianowała docenta Uniw. Jag. dra Antoniego Korczyńskiego zwyczajnym profesorem chemii w uniwersytecie w Poznaniu.

Równocześnie Naczelnik państwa nadał prof. Korczyńskiemu tytuł nadzw. profesora wszechnicy Jagiell.

SPOCZYNEK NIEDZIELNY W BIURACH DYREKCYI KOLEI PAŃSTWOWYCH. Dyrekcya kolejowa w Krakowie podaje do wiadomości wszystkich władz i urzędów oraz stron interesowanych prywatnych, że wskutek wprowadzenia spoczynku niedzielnego biura Dyrekcyi kolei państwowych w Krakowie wszystkie niedziele, począwszy od 23 marca 1919 będą zamknięte. Celem zachowania ciągłości w służbie wykonawczej, zarządzono w odnośnych wydziałach służbę dyżurną.

W SPRAWIE BEZROBOTNYCH. Sfery urzędowe ogłaszają następujący komunikat: Uprasza się w imię obywatelskiego obowiązku wszystkich właścicieli obszarów dworskich, jakoteż instytucyi przemysłowych, finansowych, aby zgłaszali zapotrzebowanie sił roboczych tak ukwalifikowanych, jak i niekwalifikowanych do biura pośrednictwa pracy przy Dow. W. Krakowie, ul. Kanonicza 16, aby w ten sposób choć w części zaradzić strasznemu położeniu tysięcy ofiar wojny.

ZE ZWIĄZKU EKONOMICZNEGO URZĘDNIKÓW W KRAKOWIE otrzymujemy następujące uwiadomienie: Celem uregulowania przydziału towarów racyonowanych i nieracyonowanych prosimy P. T. członków Związku ekonomicznego urzędników, profesorów i nauczycieli, którzy nie życzą sobie pobierania tych artykułów w tymże Związku, by w ciągu dni trzech zgłosili to w kancelaryi Związku, drzwi Nr. 1.

ZBIÓRKA NA SOKOLNICZAN. Urządzona w dniach 15, 16 i 17 bm. za zezwoleniem Komisyi Rządzącej w kilku lokalach publicznych zbiórka na dotkniętych srodze klęską wojny mieszkańców gminy Sokolniki pod Lwowem dała w ostatecznym wyniku kwotę 4.248 K.

Delegacya gminy składa przy tej sposobności wyrazy podziękowania za życzliwą pomoc zarówno mieszkańcom Krakowa jak wszystkim poszczególnym osobom, które przyczyniły się do poparcia ich usiłowań i zabiegów w Krakowie, a w szczególności redakcyom pism miejscowych oraz obywatelowi krakowskiemu p. Terakowskiemu.

Delegacya Sokolniczan wyjeżdża dziś do Warszawy w sprawach uzyskania pomocy od ministeryum aprowizacyi.

ODCZYTY KS. ORACZEWSKIEGO. Koło polityczne Polek, organizacya narodowa i Towarzystwo obrony kresów zachodnich urządzają w dniach 20, 21, 22 bm. o godzinie 7 wieczór 3 odczyty ks. Czesława Oraczewskiego pt. 1) „Cele wojny światowej“, 2) „Polska na przełomie“. 3) „Organizacya narodu“ w sali Kasyna wojskowego, ul. Zybilkiewicza 1. Dochód na rzecz Komitetu obrony Lwowa. Bilety po 5, 3, 2 i 1 K do nabycia w księgarni Krzyżanowskiego lub przy wejściu na salę.

WIADOMOŚCI OSOBISTE. Gen. dyw. inż. Emil Gołogórski nie będzie udzielał audyencyi w piątek, dnia 21 bm. z powodu wyjazdu w sprawach służbowych do Warszawy.

RATUJCIE DZIECI. Pod tem hasłem odbędzie się dnia 2 kwietnia koncert w sali Kasyna wojskowego. W koncercie wezmą udział najwybitniejsze talenta dziecięce naszego miasta. Oryginalny pomysł: „Dzieci dla dzieci“, obudził wielkie zainteresowanie wśród sfer krakowskich.

Z KRAKOWSKIEGO KOŁA FILOLOGICZNEGO. Walne Zgromadzenie członków krakowskiego Koła filologicznego odbędzie się w sobotę, dnia 22 marca br. o godzinie 6 wieczorem w sali Seminaryum filologicznego w Krakowie (ul. św. Anny 12).

II WYKŁAD O PIEŚNI NOWOCZESNEJ wygłosi dr Józef Reiss w „Kollegium wykł. naukowych“ w sobotę, 22 bm. Wykład rozpocznie się wyjątkowo wcześniej, niż zazwyczaj, bo o godz. 6 wieczorem.

PORANEK MUZYCZNY poświęcony twórczości staro-włoskich mistrzów Scarlattiego i Corelliego odbędzie się w niedzielę, 23 bm. w sali Tow. lekarskiego. Wykład wygłosi dr Reiss, śpiewa p. Onyszkiewiczowa, na skrzypcach gra p. Klechniowski, przy fortepianie prof. Lipski. Bilety u p. Rudnickiego, linia A-B. 44.

KURS PSZCZELNICTWA. Na wyższych kursach dla kobiet im. Baranieckiego rozpocznie się z dniem 26 bm. kurs pszczelnictwa z praktyką pod kierunkiem pana inspektora Lorenza. Wykłady stale w środy od 3-5 popoł., informacye i wpisy w kancelaryi, Karmelicka 32, II p. od 9—12 i 3—5.

WYSTAWA RZECZY SKRADZIONYCH odbędzie się we czwartek o godzinie 2 popołudniu w biurach policyjnych „pod Telegrafem“.

KURS PANTOFLI z odpadków materyj urządza Koło Kobiet Tow. Pomocy przemysłowej od dnia 20 marca do 1 kwietnia br. Bliższych informacyj udziela oraz zapisy przyjmuje sekretaryat Koła, ul. Grodzka l. 15 codziennie pomiędzy 5—6 popoł.

Z kraju.

WYJAZD DO TERENU OPERACYJNEGO. Dowództwo Okr. gen. w Krakowie ogłasza: Odnośnie do wjazdu i przejazdu osób cywilnych przez teren operacyjny D. O. G. krakowskiego, obowiązują na czas najbliższy aż do odwołania następujące przepisy:

I. Wjazd i wyjazd osób cywilnych przez teren operacyjny okręgu Generalnego krakowskiego za granicę, odbywa się tylko na podstawie paszportów, wystawionych przez powołane do tego władze administracyjno-polityczne (Starostwa i Dyrekcya policyi w Krakowie) pod kontrolą władz wojskowych, przyczem stosować się ma ostro normy przy kontroli pogranicznej. Wiza wojskowa na paszportach wyjeżdżających za granicę jest bezwarunkowo wymaganą. Tymczasowe przepisy Rozkazu O. I. L. 640 mają w tym wypadku w całej pełni mieć zastosowanie.

II. Jako ściślejszy obszar operacyjny okręgu Generalnego krakowskiego oznacza się cały obszar Śląska Cieszyńskiego, powiaty: żywiecki, część powiatu myślenickiego, leżącego na południe od linii kolejowej Sucha—Chabówka, powiat nowotarski, nowosądecki, gorlicki, jasielski i krośnieński, a mianowicie te części, które leżą na południe od linii kolejowej biegnącej z Chabówki poprzez Limanowę, Nowy Sącz, Grybów, Jasło, Krosno, Sanok, wreszcie powiaty bialski, chrzanowski, będziński i dąbrowski.

Ruch osób cywilnych, które odbywają podróże z wnętrza kraju do ściślejszego terenu operacyjnego Okręgu Gen. krakowskiego, jakoteż ruch osób cywilnych w obrębie tego obszaru ściślejszego, odbywa się aż do odwołania bez wyjątkowego pozwolenia DOG w Krakowie, ale na tej zasadzie, że każda osoba cywilna i wojskowa musi być w posiadaniu i na każde żądanie wykazać się dokumentem osobistym tj. dowodem identyczności lub kartą legitymacyjną (o ile możności z fotografią).

DOG w Krakowie zastrzega sobie zależnie od sytuacyi politycznej i wojskowej zmianę podanych w punkcie 2. przepisów.

POLEPSZENIE APROWIZACYI. „Monitor polski“ ogłasza następujący komunikat ministerstwa aprowizacyi. Ministerstwo aprowizacyi podaje do wiadomości, że dla miast i ośrodków przemysłowych uznało za możliwe, począwszy od najbliższego okresu, zastosować wydawanie mąki na okres 14-dniowy według norm następujących: 1107 gr. mąki żytniej; 123 gr. mąki kartoflanej i płatków kartoflanych; 1640 gr. mąki pszennej amerykańskiej, a zatem norma dzienna podwyższoną zostaje i przekraczać obecnie będzie 200 gr. na osobę.

Mąka żytnia liczona jest, jak dawniej, po cenie hurtownej dla miast po 62'50 mk. za 100 kg. Cena mąki amerykańskiej zniżoną zostaje przez ministerstwo aprowizacyi z 225 mk. na 180 mk. za worek 100 kg.

Ministerstwo zaznacza, że przy cenie mąki żytniej 62'50 mk. państwo ponosi straty 54'50 mk na każdym worku, na każdym zaś worku mąki amerykańskiej, przy cenie 180 mk., strata wyniesie około 45 mk.

O ile mąka amerykańska dodawana będzie do chleba jako domieszka, cena chleba musi uledz zmianie, nie bacząc na straty, jakie państwo ponosi, przed wydaniem jednak rozporządzenia o zmianie ceny na chleb przez poszczególne zarządy komunalne ceny muszą być podane ministerstwu aprowizacyi do zatwierdzenia.

Ministerstwo otrzymało telegraficzną wiadomość, że w drodze jest zboże z Ameryki; skoro ono nadejdzie i ministerstwo przekona się o jego gatunku, będzie wówczas ewentualnie w możności zmniejszyć stopień przemiału, czego obecnie uskutecznić nie może z powodu olbrzymiego zapotrzebowania mąki na kresy wschodnie, gdzie panuje nędza i głód i konieczności wskutek tego nadzwyczaj oszczędnej gospodarki zbożowej.

KONKURS NA POSADY NAUCZYCIELSKIE W KRÓLESTWIE. Z Warszawy donoszą urzędowo: W istniejących szkołach państwowych średnich i tych, których założenie od dnia 1 września br. jest planowane, oraz w szkołach prywatnych, które do tego terminu zostaną upaństwowione, na terytoryum byłego Królestwa Polskiego, zarówno w Warszawie jak i na prowincyi wakować będzie cały szereg posad nauczycielskich, ewentualnie i dyrektorskich. Na posady te, które zostaną obsadzone d. 1 sierpnia względnie 1 września br. rozpisuje się konkurs, którego warunki ogłasza „Monitor Polski“ z dnia 18 bm. Nr. 63.

NIEMIECKIE ŻALE DO POLAKÓW. Z Grudziądza donoszą: Władze polskie odmówiły wydania paszportów posłom do Sejmu pruskiego, mieszkającym na terytoryum, będącem pod zarządem polskim.

ŚLUB. W kościele OO. Franciszkanów odbył się dziś ślub p. Zofii Sygietyńskiej, córki znanego literata i prof. konserwatoryum warszawskiego z p. Aleksandrem Grzybowskim.

Odpowiedzialny redaktor:
MICHAŁ KONOPIŃSKI
Wydawca.
RUDOLF OSMAN.

Z Drukarni Literackiej w Krakowie, ul. Jagiellońska 10. Rządca drukarni L. K. Górski.